

Neljapäev, 2. veebruar 2012

100. teeb ettepaneku heisata ELi territooriumil korraldatavatel suurtel rahvusvahelistel spordiüritustel Euroopa lipp ja soovitab spordialaliitudel kaaluda ideed, et lipp võiks olla kujutatud ka liikmesriikide sportlaste võistlusvormil kõrvuti riikide lippudega; rõhutab, et see peaks olema täiesti vabatahtlik ning liikmesriikide ja spordiorganisatsioonide otsustada, kas nad seda võimalust kasutavad;

*

* *

101. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa, rahvusvahelistele ja riikide spordialaliitudele.

Jäätmekäitluse direktiivi kohaldamine

P7_TA(2012)0026

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2012. aasta resolutsioon küsimuste kohta, mida petitsioonide esitajad on tõstatanud seoses jäätmekäitluse direktiivi ja sellega seotud direktiivide kohaldamisega Euroopa Liidu liikmesriikides (2011/2038(INI))

(2013/C 239 E/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklis 227 sätestatud petitsiooniõigust,
- võttes arvesse laekunud ja petitsioonikomisjoni raporti lisas esitatud petitsioone (A7-0335/2011),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. detsembri 2000. aasta direktiivi 2000/76/EÜ jäätmete põletamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiivi 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ keskkonna-teabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ELT L 312, 22.11.2008, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 328, 6.12.2008, lk 28.

⁽³⁾ EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 332, 28.12.2000, lk 91.

⁽⁵⁾ EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30.

⁽⁶⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiivi 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse ning muudetakse nõukogu direktiive 85/337/EMÜ ja 96/61/EÜ (KMH) seoses üldsuse kaasamisega ning õiguskaitses kättesaadavusega ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse keskkonnateabele juurdepääsu, keskkonnaasjade üle otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni (Århus, Taani, 25. juuni 1998),
 - võttes arvesse 2011. aasta juuli eksperdiuuringut „Jäätmekäitlus Euroopa Liidus: põhiprobleemid ja parimad tavad”,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 202 lõiget 2,
 - võttes arvesse petitsioonikomisjoni raportit (A7-0335/2011),
- A. arvestades, et ajavahemikus 2004–2010 laekus petitsioonikomisjoni ja tunnistati vastuvõetavaks 114 petitsiooni, milles väideti, et järgmised liikmesriigid on rikkunud antud reguleeriva raamistiku sätteid: Itaalia, Kreeka, Prantsusmaa, Hispaania, Iirimaa (igäihe kohta üle 10 petitsiooni), Bulgaaria, Ühendkuningriik, Poola, Rumeenia, Saksamaa (igäihe kohta 3–10 petitsiooni), Austria, Ungari, Leedu, Malta, Portugal ja Slovakkia (igäihe kohta 1 petitsioon);
- B. arvestades, et petitsioonikomisjon on koostanud viis raporti projekti jäätmeid käsitlevate petitsioonidega seotud teabekogumiskülastuste kohta Irimaale ⁽²⁾, Fos-sur-Meri (Prantsusmaa) ⁽³⁾, Path Headi prügilasse (Ühendkuningriik) ⁽⁴⁾, Campaniasse (Itaalia) ⁽⁵⁾ ja Huelvasse (Hispaania) ⁽⁶⁾;
- C. arvestades, et järjepidevalt laekub kõige rohkem petitsioone keskkonnaküsimuste kohta ja selle oluliseks alarühmaks on petitsioonid jäätmete kohta ning arvestades, et jäätmeprobleemid avaldavad otsesest mõju kodanikele kogu ELis, eriti seoses uute jäätmekäitluskohtade loamenetlusega või olemasolevate tegevusega ja murega üldise jäätmekäitluse pärast;
- D. arvestades, et suur osa petitsioone jäätmete kohta puudutavad jäätmekäitluskohti, kusjuures 40% petitsioone käsitlevad kavandatavate uute jaamade loamenetlust, 40% olemasolevate tegevust, millest 75% käsitlevad prügilaid, 25% jäätmepõletusjaamu, ning ülejäänud tõstatavad üldise jäätmekäitluse probleeme;
- E. arvestades, et viimased Eurostati andmed (2009) näitavad, et üks ELi kodanik tekitab keskmiselt 513 kg jäätmeid aastas, kusjuures paljud uued liikmesriigid tekitavad keskmisest palju vähem jäätmeid ja suurem osa tööstusriike kõige rohkem;
- F. arvestades, et kõige rohkem jäätmeid tekitavate riikide ringlussevõtu, kompostimise ja energia tootmiseks jäätmete põletamise määr on kõige suurem ja prügilasse ladestamise määr on nullilähedane või sellist jäätmekäitlusviisi enam ei kasutata, samas kui keskmiselt kõige vähem jäätmeid tekitavad liikmesriigid kasutavad prügilaid kõige enam ja nende ringlussevõtu ning isegi põletamise määrad on palju väiksemad;
- G. arvestades, et mõnes põletusjaamas puudub vajalik infrastruktuur jäätmete sorteerimiseks ja käitlemiseks; arvestades, et nähtavasti ei ole seatud selgeid norme selle kohta, milliseid jäätmeid tohib põletada, ja seetõttu püsib mure jäätmete põletamisel tekkiva mürgise tuha ladustamise pärast;

⁽¹⁾ ELT L 156, 25.6.2003, lk 17.

⁽²⁾ DT 682330.

⁽³⁾ DT 745784.

⁽⁴⁾ DT 778722.

⁽⁵⁾ DT 833560 + B7-0073/2011.

⁽⁶⁾ DT 820406.

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- H. arvestades, et jäätmeid käsitlevas direktiivis 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv) on kehtestatud eeskirjad, et vältida või vähendada jäätmete tekitamise ja käitlemise halba mõju, vähendada ressursikasutuse üldist mõju, parandada ressursikasutuse tõhusust, pakkuda ELi kodanikele tervise ja heaoluga seotud hüvesid ning saavutada samas keskkonnasäästlik jäätmekäitlusmeetod ja kaitsta nii keskkonda ja inimeste tervist;
- I. arvestades, et direktiivis 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu määratakse minimaalne arv tõsiseid keskkonnakuritegusid ja selles nõutakse, et liikmesriigid kehtestaksid tõhusamalt hoiatavad kriminaalkaristused sellist liiki kuritegude eest, kui need on sooritatud tahtlikult või raskest hooletusest;
- J. arvestades, et jäätmete raamdirektiiviga kooskõlas oleva jäätmekäitlusstrateegiaga tuleb tagada, et kõik jäätmed kogutakse kokku ja suunatakse asjakohaste jäätmekäitlustehaste võrgustikku taaskasutamiseks ja lõpuks kõrvaldamiseks, kusjuures vaja on meetmeid jäätmete tekke vähendamiseks juba nende tekkekohas;
- K. arvestades, et mõnes piirkonnas, nt Prantsusmaal Fos-sur-Meris (2008), Ühendkuningriigis Path Headis (2009), Hispaanias Huelvas (2009) ja Itaalias Campanias (2011), on edusammud jäätmete vähendamisel ja kodumajapidamisjäätmete ringlussevõtul olnud minimaalsed, ning et kodumajapidamis- ja muid jäätmeid viiakse hoolimatult prügilatesse, mõnel juhul ka segamini eri tüüpi tööstusjäätmetega;
- L. arvestades, et jäätmete raamdirektiivi ülevõtmise tähtaeg oli 2010. aasta detsember, kuid seda järgis ainult kuus liikmesriiki, ja komisjon võtab aktiivseid meetmeid tagamaks, et ülejäänud viiksid ülevõtmise lõpule ja alustaksid kiiresti rakendamiseiga;
- M. arvestades, et kodumajapidamisjäätmeid tuleks kooskõlas jäätmete raamdirektiivi artikliga 4 käidelda vastavalt jäätmehierarhiale, kuhu kuulub jäätmete tekke vältimine, vähendamine, korduvkasutus, ringlussevõtt, muu taaskasutus, näiteks energiakasutus, ja kõrvaldamine;
- N. arvestades, et ressursitõhus Euroopa on üks Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatusi ja et jäätmete raamdirektiiviga püstitati olmejäätmete ringlussevõtu 50% eesmärk, mis tuleb kõigis liikmesriikides saavutada aastaks 2020, märgib, et ELi muutmine ringlussevõtmise traditsiooniga ja keskkonnahoidlikuks majanduseks, milles kasutatakse jäätmeid ressursina, on oluline ressursitõhususe eesmärgi saavutamiseks;
- O. arvestades, et jäätmete raamdirektiivile vastavate jäätmekäitluskavade puudumisel on mitu põhjust, sealhulgas rakendamise ja jõustamise puudumine, puudus asjakohase väljaõppega töötajatest nii kohalikul kui ka piirkondlikul tasandil, puudulik kontroll ELi tasandil, ebapiisav rahaliste vahendite eraldamine ja trahvisüsteemi puudumine, jättes seega kasutamata head jäätmekäitlusvõimalused, mille abil vähendada kasvuhoonegaaside heitmeid ja muud keskkonnamõju ning kahandada Euroopa sõltuvust imporditud toormaterjalidest;
- P. arvestades olulist, aga tihti tähelepanuta jäetud tegurit, et ringlussevõtt tekitab kuni pool miljonit võimalikku töökohta, ja asjaolu, et teatud jäätmed on kasulik ressurss, mis võib aidata kaasa keskkonnasäästlikkuse suurendamisele ning üleminekule keskkonnasäästlikule majandusele;
- Q. arvestades, et ELis on biojäätmete käitlemine veel algusjärgus ja kehtivaid õigusakte tuleb arendada ja meetodeid tõhustada;
- R. arvestades, et jätkuvalt tuleb pidada prioriteediks ELi eesmärkide järgimist kogumise, ringlussevõtu ja prügilatesse ladestamise vältimise valdkonnas;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- S. arvestades, et liikmesriikidel lasub riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil põhivastutus ELi õigusaktide rakendamise eest, kuid et kodanikud peavad jäätmepoliitika rakendamise tagamise eest vastutavaks Euroopa Liitu, kellel puuduvad ometi asjakohased vahendid õigusaktide jõustamiseks;
- T. arvestades, et vastavalt Århusi konventsioonile on kodanikel õigus saada teavet oma piirkonna olukorra kohta ja ametiasutustel on kohustus seda teavet jagada ning motiveerida kodanike vastutus-tundlikku suhtumist ja käitumist; arvestades, et direktiivi 2003/35/EÜ kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et üldsusele antaks õigeaegsed ja tõhusad võimalused võtta osa koostatavate kavade ja programmide ettevalmistamisest, muutmisest ja läbivaatamisest;
- U. arvestades, et kodanikud väljendavad petitsioonidega arvamust, et riigiasutused ei kontrolli olukorda ja ei ole mõnikord valmis tegema vajalikke pingutusi lahenduste saavutamisele kaasa aitamiseks, usalduslikud suhted on kahjustatud ja liigutakse avaliku vastuseisu ja tegevuse soikumise suunas;
- V. arvestades, et hiljutises komisjoni tellitud uuringus⁽¹⁾ ELi jäätmekäitlusameti loomise võimalikkuse uurimiseks toodi esile asjaolu, et mitu liikmesriiki ei ole suutelised valmistama ette jäätmekavu, samuti viima läbi ülevaatusi, kontrolle ega muid tegevusi jäätmeid käsitlevate õigusaktide korrallikuks jõustamiseks;
- W. arvestades, et uuringuga tuvastati ulatuslik nõuetele mittevastavus, ebaseaduslik jäätmete kaadamine ja transport, palju kodanike kaebusi ja rikkumisjuhtumid Euroopa Kohtus ning sellest tulenevalt ELi jäätmealaste õigusaktide üldeesmärgi ehk inimeste tervise ja keskkonna kaitse saavutamise puudulik-kus;
- X. arvestades, et jäätmete ebaseaduslikust kõrvaldamisest on saanud samuti organiseeritud kuritegevuse osa, mis tekitab küsimuse vastutavate asutuste rolli kohta ja tööstusjäätmetega seoses tööstuse kaassüü kohta;
- Y. arvestades, et seire- ja kontrollikord, mis peab tagama, et toksilised jäätmed ei saastaks kodumaja-pidamisjäätmeid, on mõnikord nõrk või puudub täiesti, tuues kaasa prügilate ja jäätmepõletussead-mete saastatuse; arvestades, et tuleb rõhutada seda, et kategooriliselt keelatud on mürgiste jäätmete kõrvaldamiseks neid põletada rajatistes, mis on ehitatud kodumajapidamisjäätmete põletamiseks;
- Z. arvestades, et petitsioonide põhjalik analüüs kinnitab, et toimiva ja keskkonناسäästliku jäätmekäitlus-süsteemi õigusaktid on enamjaolt vastu võetud ja et peamised probleemid on seotud rakendamise ja jõustamisega, sest 95% petitsioonidest puudutavad ebaõnnestumisi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tasandil;
- AA. arvestades, et olukorra üks väga tähtsaid põhjusi on teabe, teadlikkuse, haldussuutlikkuse, raha ja muude ressursside puudumine kohalikul tasandil;
- AB. arvestades, et komisjon on suurendanud toetust – sh 4,1 miljardit eurot 2005/2006. aastal – ELi jäätmealase õigustiku rakendamise ja jõustamise parandamisele riiklikul tasandil; arvestades, et 2009. aasta lõpus moodustasid jäätmetega seotud rikkumisjuhtumid siiski 20% kõigist keskkonnavalastest rikkumistest;
- AC. arvestades, et halva jäätmekäitluse kulud on suured ja kogu jäätmekäitlust hõlmav piirkondlik süsteem aitaks oluliselt säästa;

⁽¹⁾ Jäätmepoliitika rakendamise ameti loomise teostatavusuuring („Study on the feasibility of the establishment of a Waste Implementation Agency”), muudetud lõpparuanne, 7. detsember 2009.

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- AD. arvestades, et kuigi jäätmealaste õigusaktide rakendamine ELis on riigi ülesanne, käitlevad era- ja hargmaised ettevõtjad 60% kodumajapidamisjäätmetest ja 75% ettevõtjate tekitatud jäätmetest ning selle aastakäive on 75 miljardit eurot ⁽¹⁾;
- AE. arvestades, et uute prügilate ja jäätmepeletusjaamade rajamine kuulub keskkonnamõju hindamise direktiivi ⁽²⁾ I lisa punkti 9 alla ja selle artikli 4 lõike 1 kohaselt tuleb viia läbi keskkonnamõju hindamine või artikli 4 lõike 2 kohaselt vähemalt uuring, kui prügila kuulub II lisa punkti 11 alapunkti b alla;
- AF. arvestades, et jäätmeladestusload kuuluvad keskkonnamõju hindamise direktiivi II lisa alla, kui jäätmeladestuskohad on „tõenäoliselt olulise keskkonnamõjuga” ja nende suhtes kehtivad liikmesriikide sätestatud künnise kriteeriumid;
- AG. arvestades, et keskkonnamõju hindamise direktiivi artikli 6 lõikes 4 on sätestatud, et „asjaomasele üldsusele antakse õigeaegsed ja tõhusad võimalused võtta osa artikli 2 lõikes 2 nimetatud keskkonnamõju otsuste tegemise korrast ning selleks antakse üldsusele õigus esitada pädevale asutusele või pädevatele asutustele märkusi ja arvamusi, kui selleks on enne teostusloa taotluse kohta otsuse tegemist veel võimalus”;
- AH. arvestades, et ELi direktiivides ja Århusi konventsioonis viidatakse konkreetselt teabe kättesaadavusele ja üldsuse osalemisele keskkonnaasjade üle otsustamisel;
- AI. arvestades, et paljudes petitsioonides väidetakse, et jäätmekäitluskoha loamenetlus ei olnud täielikus vastavuses ELi õigusaktidega, eriti keskkonnamõju hindamise ja avaliku arutelu osas;
- AJ. arvestades, et kui luba vastab direktiivis sätestatud parameetritele ja teostatud on keskkonnamõju hinnang, siis pole komisjonil volitusi riigiasutuste otsustesse sekkumiseks; arvestades siiski, et mõnes liikmesriigis ei ole enne prügilate avamise, laiendamise või jäätmepeletusjaamade ehitamise lubade andmist põhjalikke mõjuhindamisi läbi viidud;
- AK. arvestades, et kohtumenetlust saab siiski alustada alles pärast seda, kui liikmesriigid on projekti heaks kiitnud; arvestades, et kodanikel on raske mõista, et EL ei saa tõhusalt sekkuda seni, kuni kogu menetlus on lõpetatud ja liikmesriigid on projekti heaks kiitnud;
- AL. arvestades, et avaliku arutelu ja keskkonnamõju hindamise käigus kodanike tõstatatud küsimused kavandatavate uute prügilate asukohtade kohta puudutavad sageli väidetavaid kaitsealadega seotud rikkumisi, nagu Vesuviuse rahvuspargis asuva prügila puhul, või kartust nende negatiivse mõju pärast tervisele ja heaolule;
- AM. arvestades, et petitsioonide esitajad vaidlustavad uute prügilate jaoks kavandatud asukohad, sest nad leiavad, et prügilatega tungitakse keskkonna- ja kultuurikaitsealadele, nagu näiteks petitsioonid kava kohta avada uus prügila Vesuviuse rahvuspargis; arvestades, et EP on seisukohal, et prügilate rajamine Natura 2000 võrgustiku aladele ei tohiks olla kooskõlas ELi keskkonnamõju õigusaktidega;
- AN. arvestades, et prügiladirektiivis sätestatakse tegutsemislubade andmise ning tegutsemise ja järelhoolduse etapi aegse ühise järelevalvekorra parameetrid ning et direktiivi sätteid ei kohaldata enne direktiivi ülevõtmist suletud prügilatele; arvestades, et direktiivis loetletud kriteeriumid viitavad asukohale, vee seirele ja nõrgvee käitlusele, pinnase ja vee kaitsele, gaasi kontrollile, häiringutele ja ohtudele, stabiilsusele ja tõketele;

⁽¹⁾ Euroopa Jäätmekäitlejate Liit (FEAD), Brüsseli deklaratsioon, 15. veebruar 2011.

⁽²⁾ 85/337/EMÜ.

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- AO. arvestades, et petitsioonikomisjonile on laekunud mitu petitsiooni – eriti mainimisväärt on petitsioon, mille tõttu saadeti teabekogumiskülastus Path Headi (Ühendkuningriik) – prügilate kohta, mis asuvad majade lähedal ja kus elanikke kahjustavad mürgiste koostisosadega lõhnad, suurenenud õhusaaste ja nende kodude läheduses paljunevad kahjurid; arvestades siiski, et kuna ELi õigusaktides ei ole sätestatud täpsemaid kriteeriume prügilate läheduse kohta kodudele, koolidele ja haiglatele, kohaldatakse inimeste tervise ja keskkonna kaitse tagamise täpsete nõuete määratlemisel aluslepingutes sätestatud subsidiaarsuse põhimõtet;
- AP. arvestades, et prügilaid käsitlevates petitsioonides väljendatakse tihti muret põhjavee võimaliku saastamise pärast, sest vanematel prügilatel võib puududa vooderdis, et vältida nõrgvee sattumist põhjavee kihtidesse või vooderdis võib paista kahjustatud, luues kahtlusi nõrgumise suhtes, või asub prügila geoloogiliselt ebastabiilsel alusel ja liiga lähedal põhjavee või joogivee varudele;
- AQ. arvestades, et alates 2001. aastast on komisjon teatanud 177st prügiladirektiivi rikkumisest ja et hiljutise inventuuri käigus on tuvastatud ELis vähemalt 619 ebaseaduslikku prügilat;
- AR. arvestades, et komisjonile saadetud petitsioonid ja kaebused tõendavad suure arvu ebaseaduslike prügilate olemasolu ja loata tegutsemist, kuigi piisava seire puudumise tõttu on nende täpne arv teadmata;
- AS. arvestades, et on tuletatud meelde, et prügilad peaksid olema viimane võimalus; arvestades, et mõnes jäätmetekke vältimises, ringlussevõtus ja taaskasutuses maha jäänud liikmesriigis võib juhtuda, et riigiasutustele avaldatakse jäätmete kõrvaldamiseks survet olemasolevate – isegi nõuetele mittevastavate – prügilate laiendamiseks või ajutiselt uute avamiseks;
- AT. arvestades, et jäätmehierarhias madalal asuv jäätmepõletusjaamade kasutamine on juurdunud ja kodanike poolt aktsepteeritav teatavates riikides, kelle kohta arvatakse, et nende tegevus vastab suuresti jäätmete raamdirektiivile, ja kes tegelevad jäätmekäitluse käigus energia ringlussevõttuga, ning arvestades, et riigid, kes ei ole seni jäätmete põletamisega alustanud, võivad otsustada seda teistele järelejätmiseks teha;
- AU. arvestades, et seda saab teha üksnes range kontrolli ja asjakohaste ELi õigusaktide järgimise tingimustes ja pidades meeles, et sellised meetmed kutsuvad tõenäoliselt esile nende ümbruskonna elanike arusaadavat protesti, keda see kõige vahetumalt mõjutab ja kes on mures mõju pärast oma tervisele;
- AV. arvestades, et tuleb tunnustada, et uusim tehnoloogia on põletusjaamade heidet oluliselt vähendanud; arvestades, et mõnedes liikmesriikides, eriti neis, kus jäätmete põletamise osakaal on suur, näivad kohalikud elanikud rohkem nendega nõustuvat, võib-olla väljendades sellega positiivset hinnangut soojuse või elektri tootmisele põletusjaamades ning samuti seepärast, et on olemas selge teave nende tegevuse kohta;
- AW. arvestades, et põletusjaamade rajamisele on samadel põhjustel vastuseis nagu prügilate rajamiselegi ja et selles on kesksel kohal hirm õhu saastamise ja kahjuliku mõju pärast inimeste tervisele ja/või keskkonnakaitsealustele aladele;
- AX. arvestades, et riigiasutused valivad põletusjaamade asukohaks tihti piirkonnad, mis juba kannatavad suure õhusaaste all, samas kui ei tohiks eirata kumulatiivset mõju piirkonna elanike tervisele, ning et tihti jäetakse uurimata alternatiivsed jäätmete kõrvaldamise viisid ja energia tootmine metaankääritamise teel;
- AY. arvestades, et keskendumine energiatootmises esimese valikuna jäätmepõletusele on siiski raiskavam jäätmekäitlusviis kui jäätmetekke vältimine, ringlussevõtt ja taaskasutus, seega tuleks neid viise eelistada vastavalt jäätmete raamdirektiivi jäätmehierarhiale;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- AZ. arvestades, et õigusaktides sätestatud ringlussevõtu ja vältimise eesmärgi saavutamiseks on vajalik kodanikuühiskonna aktiivne osalemine, sidusrühmade suurem osalemine ja inimeste suurem teadlikkus, mis tuleks saavutada inimeste teadlikkuse suurendamiseks korraldatavate meediakampaaniate kaudu;
- BA. arvestades, et kõigis petitsioonikomisjoni jäätmeüksimusega seotud tutvumisreiside raportites räägitakse viletsast või olematust suhtlusest kodanike ja asutuste vahel, mis võib vahel viia pingeliste olukordadeni ja meeleavaldusteni, millest räägib sageli ajakirjandus;
- BB. arvestades, et maailma rahvastik kasvab ja seega suureneb eeldatavasti märgatavalt ka kogutarbimine, mis avaldab suuremat survet ka jäätmeäitlusele; arvestades, et kõnealuse probleemi lahendamiseks on vaja muu hulgas suurendada teadlikkust ja rakendada jäätmehierarhia põhimõtet;
- BC. arvestades, et petitsioonikomisjonil puudub ennetav või õiguslik pädevus, kuid komisjon on võimeline kaitsma kodanike huve, eelkõige juhul, kui probleemid on seotud ELi õiguse kohaldamisega, tehes koostööd vastutavate asutustega, et leida lahendused ja selgitused petitsioonides tõstatatud probleemidele;
1. kutsub liikmesriike üles võtma viivitamata üle jäätmete raamdirektiiv ja tagama selle kõigi nõuete järgimine, eelkõige põhjalike jäätmeäitluskavade vastuvõtmine ja rakendamine, sealhulgas kõigi ELi õigusaktides seatud eesmärkide õigeaegne täitmine;
 2. kutsub komisjoni üles jälgima hoolikalt seda, kuidas liikmesriigid võtavad oma siseriikliku õigusesse üle ELi direktiivi keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu, tagades, et see toimub kiiresti ja tõhusalt; kutsub komisjoni üles pöörama tähelepanu organiseeritud kuritegevuse kõigi vormide osale keskkonnaalastes õigusrikkumistes;
 3. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kiirendaksid täiustatud jäätmeäitlusstrateegia vastuvõtmist kooskõlas jäätmete raamdirektiiviga, võttes arvesse asjaolu, et jäätmed ja saaste ohustavad olulisel määral inimeste tervist ja keskkonna puutumatus;
 4. palub riigiasutustel tunnistada, et suuremas osas liikmesriikides on korrektsete jäätmeäitlusstrateegiate, infrastruktuuri ja rajatiste loomiseks vaja suuri investeeringuid, ja leiab, et selleks tuleks kaaluda teatud osa Ühtekuuluvusfondi vahendite sihtotstarbelist eraldamist või otsest rahastamist Euroopa Investeerimispankalt;
 5. on seisukohal, et liikmesriikide ja ELi tasandil tuleb suurendada kohapealse kontrolli ja jõustamise võimekust, et tagada jäätmeäitlust käsitlevate õigusaktide parem järgimine, ja nõuab seetõttu tungivalt, et liikmesriigid tugevdaksid oma kontrolli, seire ja muud võimekust jäätmeäitlusahela igas etapis, et jõustada jäätmeäitlust käsitlevaid õigusakte paremini, ja palub komisjonil näha ette konkreetsed menetlused, et kohaldada täielikult ja tõhusalt subsidiaarsuse põhimõtet liikmesriikide tõsiste tegemata jätmiste korral;
 6. palub, et komisjon annaks pädevatele asutustele konkreetsemaid juhiseid, et aidata neil korrektselt rakendada jäätmealast õigustikku, kuid märgib, et Euroopa tasandil ei ole praegu saadaval piisavalt ressursse; on seepärast seisukohal, et tuleks võtta täiendavaid finants- ja haldusmeetmeid, et pakkuda paremaid juhiseid ja koolitusvõimalusi jäätmete valdkonnas töötavatele ametnikele;
 7. kutsub komisjoni üles tuvastama süsteemsemaid puudujääke jäätmeäitlusega seotud direktiivide rakendamisel liikmesriikides, näiteks ebapiisavad jäätmeäitluse infrastruktuuri võrgustikud, liigne prügilate kasutamine, suurenenud prügi tootmine ühe inimese kohta või ringlussevõtu väike osakaal, ja neile keskendumine;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

8. usub, et uue ELi jäätmeameti loomine ei ole soovitatav, ja on seisukohal, et praegune ELi tasandi institutsiooniline struktuur – mis põhineb komisjoni keskkonna peadirektoraadil ja Euroopa Keskkonnaametil, kui eksperditeadmistega ja pädeval keskusel – on kulutõhusam, kuigi seda tuleb veelgi tugevdada, et järelevalve ja jõustamine oleksid aktiivsemad;
9. usub, et olemasolev Euroopa Keskkonnaamet võib protsessis abiks olla ja olla konstruktiivsem liikmesriikide jäätmekäitlusstrateegiatest teavitamisel ja nõrkade kohtade tuvastamisel, hinnates, kas liikmesriikide vastu võetud jäätmekäitluskavad on kooskõlas ELi õigusaktidega;
10. on seisukohal, et häid tulemusi parimate tavade mudelite tuvastamisel võib anda tihedam koostöö kohalike, piirkondlike ja riiklike asutuste vahel; märgib, et Regioonide Komitee, Europol, keskkonnaõiguse rakendamise ja jõustamise Euroopa Liidu võrgustik, ühendus Municipal Waste Europe ja Euroopa jäätmekäitlustööstust esindav föderatsioon FEAD võiksid olla kasulikud tavade vahetamise korraldamisel ja aidata nii luua hädavajaliku jäätmepoliitika rakendamisest mõjutatud elanikkonna usaldust;
11. palub ilmses jäätmekriisis liikmesriikidel mõelda sellele, et tõhusamad jäätmekäitlusstrateegiad pakuvad võimalusi nii töökohtade loomiseks kui ka tulude suurendamiseks ning tagavad samal ajal korduvkasutuse, ringlussevõtu ja jäätmetest energia saamise abil keskkonnasäästlikkuse;
12. tuletab meelde, et jäätmekäitlushierarhia on direktiivi 2008/98/EÜ põhiküsimus ja vastavalt kõnealusele direktiivile peaks see olema mis tahes jäätmekäitluse alus; märgib ka, et majanduslikud argumendid räägivad jäätmehierarhia järgimise poolt ja keskenduvad kõigepealt jäätmete tekke ärahoidmisele, seejärel taaskasutusele ja ringlussevõtule ning alles seejärel jäätmepõletusele energia tootmiseks, ning et kulukaid ja mittejätkusuutlikke prügilaid tuleks võimaluste piires vältida;
13. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid suurendaksid sellega seoses elanike keskkonnateadlikkust tõhusa jäätmekäitluse eelistest, eelkõige teavitades neid jäätmete sorteerimise kasulikkusest ja olmejäätmete kogumise tegelikust kulust, aga ka rahalisest kasust olmejäätmete ringlussevõtu korral;
14. usub, et tihedam liikmesriikide ametiasutuste ja petitsioonikomisjoni vaheline koostöö kohalike elanike otseste muredega tegelemisel annaks suurepärase võimaluse hõlbustada vastutavate asutuste ja kohalike kogukondade dialoogi jäätmekäitlusstrateegiate rakendamise prioriteetide kohta ja võib mõnel juhul olla kasulik kohalike vaidluste lahendamisel;
15. teeb ettepaneku, et lepitaks kokku ühistes ELi värvikoodide standardites jäätmeliikide sortimiseks ja ringlussevõtuks, et hõlbustada ja parandada kodanike osalemist jäätmekäitluses ja sellest arusaamist, ning leiab, et see võib aidata liikmesriike nende jõupingutustes ringlussevõtu osakaalu märgatavalt ja kiiresti suurendada;
16. ergutab vastutavaid kohalikke ja piirkondlikke ametiasutusi ja kohalikke kodanikke pidama kavandamisetaipis varajast ja tõhusat dialoogi enne, kui tehakse otsused jäätmekäitlusrajatiste ehitamise kohta, mõistes sealjuures, et NIMBY-hoiak (mitte-minu-öuel-hoiak) on selles valdkonnas suur probleem;
17. toonitab, et äärmiselt oluline on rakendada korrektselt ja täielikult keskkonnamõju hindamise direktiivi ja kooskõlastada nõuetekohaselt keskkonnavalaste õigusaktidega nõutavad loamenetlused;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

18. kutsub liikmesriike üles tagama, et viidaks läbi täielik keskkonnamõju hindamine enne mis tahes otsuse vastuvõtmist uue jäätmekäitlusrajatise, nimelt põletusjaama, biogaasi tehase või viimase võimalusena uue prügilade ehitamise kohta; usub, et sellised hindamised tuleb muuta kohustuslikuks;
19. mõistab, et teatud juhtudel on vaja teha kiireid otsuseid terava jäätmekriisi lahendamiseks või kriisi vältimiseks, kuid rõhutab, et isegi sel puhul tuleb täielikult kinni pidada olemasolevatest ELi õigusaktidest, eeskätt seetõttu, et kaalul on kohalike kogukondade pikaajaline tervis ja heaolu;
20. on veendunud, et riigiasutuste, erasektori ettevõtjate ja mõjutatud elanikega suhtlemist tuleb edendada ja kodanikel peab olema parem juurdepääs objektiivsele teabele, vajaduse korral koos tulemuslike haldus- ja kohtuliku kontrolli mehhanismidega;
21. nõuab tungival, et komisjon toetaks ja tugevdaks avaliku ja erasektori partnerluse võrgustikku seoses teavituskampaaniate projektidega; kutsub üles toetama kampaaniat „maailm puhtaks”, mille toetuseks on üle 400 parlamendiliikme allkirjastanud kirjaliku deklaratsiooni ja millele loodetakse järgmisel aastal miljonite vabatahtlike toetust;
22. on seisukohal, et petitsioonide allkirjastajaid võiks julgustada selliseid mehhanisme nende olemasolul täielikult kasutama ja et see võib ELi tasandi meetmetega võrreldes olla tulemuslikum ja kiirem, eriti kui küsimuse all on konkreetsed jäätmekäitlusrajatised;
23. nõuab tungival, et komisjon esitaks selgemad ja täpsemad prügilade asukoha kriteeriumid seoses kohaliku hoonestuse, koolide ja tervishoiuasutustega, et saavutada tugevamad tagatised võimalike ohtude eest inimestele ja keskkonnale, pidades meeles, et arvesse tuleb võtta hulka muutujaid ja kohalikke kaalutlusi ning austada selles täielikult subsidiaarsuse põhimõtet;
24. soovib liikmesriikide ametiasutustel teha koostööd, eriti jäätmekäitlustehaste kavandamisel piirialadele, ja tagada, et viidaks läbi piiriüleised mõjuhindamised, milles võetakse arvesse kõigile kodanikele ja huvitatud osapooltele olulist teavet;
25. ergutab komisjoni täielikult tunnistama ajaloopärandi alasid, bioloogilise mitmekesisuse – nagu veepoliitika raamdirektiivis, elupaikade ja loodusliku linnustiku kaitse direktiivis mainitud mitmekesisus – kaitset ja edendamist käsitlevate tõhusate keskkonnaalaste õigusaktide ning keskkonnamõju hindamise ja strateegilise keskkondliku hindamise direktiivide ning jäätmekäitlust käsitlevate õigusaktide vahelist seost;
26. ergutab komisjoni tagama, seal kus tema pädevus võimaldab, ELi õiguse menetlusnõuete (keskkonnamõju hindamine, avalik arutelu) järgimine, sealhulgas looduse ja ajaloopärandi alade kaitse direktiivide nõuded;
27. on seisukohal, et kasutada võib ainult ametlikult akrediteeritud, ELi prügiladirektiiviga kooskõlas ja õigusjärgse loaga prügilaid ja nende asukoht tuleks selgelt ära näidata ja dokumenteerida, ning muud prügilad tuleb kuulutada ebaseaduslikeks, need tõhusalt sulgeda, muuta ohutuks ja endisse seisukorda seada ning nende lähiümbrust võimalike halbade tagajärgede suhtes tõhusalt jälgida;
28. on seisukohal, et vaja on avalikke ja selgesõnalisi prügi vastuvõetavuse kriteeriumeid ja tõhusat järelevalvesüsteemi (eriti ohtliku prügi jaoks, et transporditaks ainult vastuvõetavat prügi ja ladestataks see prügilates või põletataks põletusjaamades; usub, et regulaarset etteteadmata proovivõttu ja katseid tuleks kohaldada ühtemoodi kõigis liikmesriikides;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

29. on seisukohal, et rohkem rõhku tuleb asetada orgaaniliste jäätmete taaskasutusele, eelkõige valdavalt põllumajanduslikes piirkondades, asjaolu, millele on siiani vähe tähelepanu pööratud;
30. nõuab, et võetaks vastu põletusjaamade peamiste heiteväärtuste mõõtmise kriteeriumid ja et mõõtmistulemused tehtaks kättesaadavaks internetis reaajas avalike arutelude jaoks, et tekitada usaldust kohalikes kogukondades ja pakkuda tõhusat hoiatussüsteemi kõrvalekallete tekkimisel;
31. tuletab liikmesriikidele meelde, et isegi kui probleemid tekivad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tasandil, vastutavad nad kõigi ELi standardite ja lubade järgimise tõhusa seire ja järelevalve eest, ning julgustab neid tagama selle teostamiseks piisava ja pädeva personali komplekteerimine, sealhulgas sagedased kohapealsed ülevaatused;
32. märgib, et viivitamatult tuleb tähelepanu pöörata lahtisele ja ebaseaduslikule sega- ja identifitseerimata jäätmete ladestamisele, ja nõuab range halduskontrolli kehtestamist; tuletab pädevatele asutustele meelde, et vastavalt direktiivile saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta (2008/1/EÜ, muudetud direktiiviga 2010/75/EL) peavad need kehtestama range kontrolli teatavat liiki tööstusjäätmete töötlemise üle, olenemata nende päritolust, ning kutsub komisjoni üles tegema oma pädevuse piires kõik endast oleneva, et jälgida, näiteks süstemaatilise järelevalve abil, et pädevad asutused tagaksid tõhusalt jäätmete nõuetekohase kogumise, sorteerimise ja töötlemise ning piirkonna ametivõimud esitaksid usaldusväärse tegevuskava;
33. kutsub kõiki liikmesriike võtma meetmeid, et saavutada olemasolevate või kavandavate jäätmekäitluskohtade ümbruse elanike nõusolek, näidates, et lube andvad ja käitlusega tegelevad asutused peavad eeskirjadest korrektselt ja täie läbipaistvusega kinni;
34. soovib kehtestada piisavad ja mõjusad trahvid ning karistused jäätmete ebaseaduslikule kõrvaldamisele, eriti mürgiste ja ohtlike jäätmete kõrvaldamisele, osaliselt selleks, et hüvitada keskkonnakahju vastavalt „saastaja maksab” põhimõttele; on veendunud, et äärmiselt ohtlike keemiliste või radioaktiivsete jäätmete ebaseaduslik ja tahtlik ladestamine loodusesse peaks olema väga karmilt karistatav vastavalt ohule, mida selline tegevus avaldab inimestele ja keskkonnale;
35. nõuab tõhusate meetmete võtmist selleks, et hoida ära organiseeritud kuritegevuse sissetungimine jäätmekäitlusesse ja mis tahes seosed organiseeritud kuritegevuse ja tööstuse või riiklike ametiasutuste vahel;
36. soovib, et kui eraettevõtetele eraldatakse jäätmekäitluse korraldamiseks riiklikke vahendeid, tuleb kohalikel ja/või riiklikel ametiasutustel näha ette tõhus finantsjärelevalve, et tagada ELi õigusaktide täitmine;
37. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Daphné programm

P7_TA(2012)0027

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2012. aasta resolutsioon Daphné programmi kokkuvõtte ja arenguperspektiivide kohta (2011/2273(INI))

(2013/C 239 E/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu 8. märtsi 2010. aasta järeldusi vägivalda kohta,